

Bolagsstyrningsrapport 2016

AFA Livförsäkringsaktiebolag

org. nr. 502000-9659

afa
FÖRSÄKRING

Innehåll

1 Inledning	3
1.1 Bolagsstyrning inom AFA Livförsäkring	3
1.2 AFA Livförsäkring och Kodén	3
1.2.1 Avvikelser från koden	3
1.3 Viktiga externa och interna regelverk	4
1.4 Ägare	4
1.5 Uppdrag	4
1.6 Bolagsstämma	5
2 Styrelse	6
2.1 Sammansättning	6
2.2 Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	6
2.3 Oberoende	7
2.4 Lämplighet	7
2.5 Ansvar och uppgifter	7
2.6 Styrelseordförandes ansvar och uppgifter	8
2.7 Arbete under året	8
2.8 Utskottens arbete	9
2.9 Utvärdering av styrelse och VD	10
3 Revision	11
3.1 Extern revision	11
3.2 Internrevision	11
4 VD	12
5 Säkerställande av kvalitet i finansiell rapportering	13
5.1 Kontroll av finansiell rapportering	13
6 Ersättning till styrelse	16
7 Uppgifter om styrelseledamöter, suppleanter, arbetstagarrepresentanter och VD	17

1 Inledning

1.1 Bolagsstyrning inom AFA Livförsäkring

AFA Livförsäkringsaktiebolag, org. nr. 502000-9659, (AFA Livförsäkring) är ett svenskt försäkringsföretag som ingår i AFA Försäkringsgruppen. I AFA Försäkringsgruppen ingår AFA Sjukförsäkringsaktiebolag (AFA Sjukförsäkring), AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag och AFA Livförsäkringsaktiebolag som är knutet till AFA Sjukförsäkring genom en i huvudsak gemensam ledning. AFA Försäkring är namnet på den gemensamma organisationen för de tre försäkringsföretagen.

1.2 AFA Livförsäkring och Koden

För AFA Livförsäkring är sunda principer för bolagsstyrning en viktig förutsättning för att skapa förtroende hos våra ägare, uppdragsgivare, kunder och medarbetare. Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") är ett led i näringslivets självreglering med syfte att förbättra bolagsstyrningen i svenska börsnoterade bolag. Koden kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för god bolagsstyrning på en högre ambitionsnivå.

Målgruppen för Koden är sedan 2008 samtliga aktiebolag vars aktier eller depåbevis är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. AFA Livförsäkring har dock, i sin roll som företag av

allmänt intresse, valt att följa Koden där det anses lämpligt mot bakgrund av ägarstruktur och verksamhetens art.

Denna bolagsstyrningsrapport är upprättad i enlighet med Koden. Bolagets revisorer har inte granskat rapporten.

1.2.1 Avvikelser från koden

AFA Livförsäkring har valt att avvika från Koden på följande punkter:

- Enligt Koden ska bolaget ha en valberedning som ska lämna förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt arvode och annan ersättning för styrelseuppdrag till var och en av ledamöterna. Valberedningen ska också lämna förslag till val och arvodering av revisor. Bolagets ägare har valt att inte tillsätta en valberedning. Skälet till detta är att bolaget endast har två ägare, vilka genom sina ombud på bolagsstämman utser styrelserepresentanter. Samtliga ägare har härigenom full insyn i styrelsens arbete. När styrelseledamöter utses ser ägarna till att det samlade behovet av kunskap och erfarenhet uppfylls.
- Enligt Koden ska en styrelse inte ha suppleanter. AFA Livförsäkring har valt att göra avsteg från Koden och tillsätta suppleanter. Suppleanterna är få till antalet och kallas till samtliga styrelsemöten, oavsett om de ska tjänstgöra eller inte. De är engagerade och väl pålästa och utgör för närvarande en sådan tillgång i styrelsearbetet att de bör finnas kvar.

- Enligt Koden ska granskning ske av delårsrapporter. AFA Livförsäkrings revisorer granskar inte bolagets delårsrapport. Avvikelse från Koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkrings-tagarna och de försäkrade.

1.3 Viktiga externa och interna regelverk

- Aktiebolagslagen
- Försäkringsrörelselagen
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd
- Solvens II-direktivet
- Bolagsordningen
- Styrelsens arbetsordning
- Interna policyer, riktlinjer, instruktioner och rutiner som utgör en central del av AFA Livförsäkrings företagsstyrning.

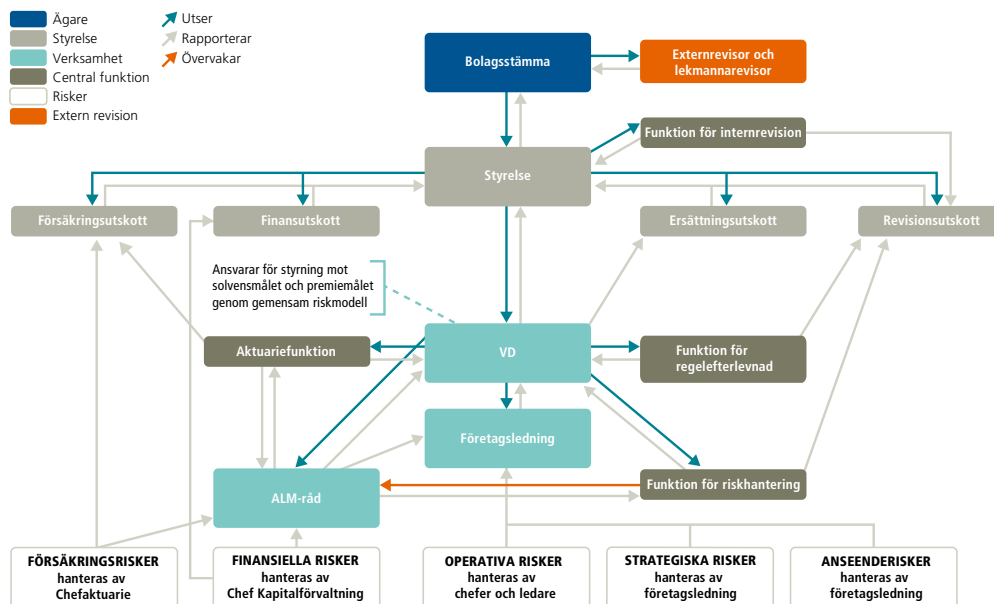
1.4 Ägare

AFA Livförsäkring är ett försäkringsföretag som ägs till lika delar av arbetsmarknadens parter Svenskt Näringsliv (org.nr. 802000-1858) och Landsorganisationen i Sverige (LO) (org.nr. 802001-9769).

1.5 Uppdrag

AFA Livförsäkring tillhandahåller, på uppdrag av arbetsmarknadens parter, kollektivavtalade försäkringar för den svenska arbetsmarknaden som ger ersättning vid uppsägning och dödsfall. AFA Livförsäkring tillhandahåller avtalsgruppförsäkringar för avgångsbidrag (AGB) samt familjeskydd (FSK) och tjänstegruppliv (TGL).

Villkoren för de försäkringar som AFA Livförsäkring administrerar är reglerade i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter. Försäkringarna är en del i de anställningsvillkor som regleras i kollektivavtal på den svenska arbetsmarknaden. Parterna har inflytande på premiesättning, behandling av återbäringsmedel och tillämpning av försäkringsvillkoren hos försäkringsgivaren

1.6 Bolagsstämman

Aktieägares rätt att besluta i försäkringsbolags angelägenheter utövas vid bolagsstämman.

Vid den ordinarie bolagsstämman fastställs resultaträkning och balansräkning samt beslutas hur resultatet ska disponeras och om ansvarsfrihet för styrelse och verkställande direktör. Dessutom väljer bolagsstämman styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, försäkringstagarrepresentanter, revisorer, revisorssuppleanter, lekmannarevisorer och suppleanter. Slutligen fattas beslut om arvode till dessa ledamöter och revisorer. Bolagsstämman bestämmer, i enlighet med bolagsordningen, arvodet åt styrelseledamöterna och revisorerna.

2 Styrelse

2.1 Sammansättning

Enligt AFA Livförsäkrings bolagsordning ska styrelsen bestå av minst fem och högst nio ledamöter. För ledamöterna ska finnas högst fyra suppleanter. Suppleanter utses i samma ordning och för samma tid som styrelseledamöter och träder in när en styrelseledamot inte har möjlighet att närvara vid styrelsemöte. Bland styrelseledamöterna ska två ledamöter utses att särskilt bevaka att försäkringstagarnas och de försäkrades intressen vederbörligen iakttas. Av dessa ska Svenskt Näringsliv utse en ledamot och Landsorganisationen i Sverige (LO) utse en ledamot att särskilt övervaka att försäkringstagarnas och de försäkrades intressen vederbörligen iakttas.

2.2 Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter

Fram till konstituerande styrelsemöte den 9 juni 2016 bestod bolagets styrelse av ledamöterna Anita Steen (ordförande), Pär Andersson, Renée Andersson, Carola Lemne, Yvonne Nygårds, Lea Skånberg, Anastasia Georgiadou, Erik Georgii och Ulrik Wehtje.

För att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen var Carola Lemne utsedd till ordinarie ledamot av Svenskt Näringsliv och Renée Andersson av Landsorganisationen i Sverige (LO).

Om någon av styrelseledamöterna Anastasia Georgiadou, Ulrik Wehtje eller Pär Andersson inte hade möjlighet att närvara vid styrelsemöte skulle suppleanterna Hans Gidhagen eller Björn Oxhammar träda in. På samma sätt skulle styrelseledamöterna Yvonne Nygårds, Erik Georgii, Renée Andersson eller Lea Skånberg ersättas av suppleanterna Magnus Furbring och Jonas Wallin i nu nämnda ordning.

Vid ordinarie bolagsstämma den 9 juni 2016 valdes följande ledamöter: Anita Steen (ordförande), Pär Andersson, Renée Andersson, Carola Lemne, Yvonne Nygårds, Lea Skånberg, Anastasia Georgiadou, Erik Georgii och Ulrik Wehtje.

För att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen var Carola Lemne utsedd till ordinarie ledamot av Svenskt Näringsliv och Renée Andersson av Landsorganisationen i Sverige (LO).

Om någon av styrelseledamöterna Anastasia Georgiadou, Ulrik Wehtje eller Pär Andersson inte hade möjlighet att närvara vid styrelsemöte skulle suppleanterna Hans Gidhagen eller Björn Oxhammar träda in. På samma sätt skulle styrelseledamöterna Yvonne Nygårds, Erik Georgii, Renée Andersson eller Lea Skånberg ersättas av suppleanterna Magnus Furbring och Jonas Wallin i nu nämnda ordning.

Information om ersättning till styrelseledamöterna och styrelsesuppleanterna som beslutades av bolagsstämman den 9 juni 2016 finns i not 21 i årsredovisningen för 2016.

2.3 Oberoende

Anitra Steen och Ulrik Wehtje uppfyller Kodens krav på oberoende i förhållande till bolaget/bolagsledningen och större aktieägare.

Övriga bolagsstämmovalda styrelseledamöter är enligt Koden att anse som oberoende i förhållande till bolaget/bolagsledningen men kan inte anses som oberoende i förhållande till större aktieägare.

2.4 Lämplighet

Styrelsen beslutar om riktlinjer för lämplighetsprövning. Riktlinjerna omfattar bland annat styrelseledamot och styrelsesuppleant. Ersättningsutskottet utför och initierar lämplighetsprövning avseende styrelseledamot och styrelsesuppleant. Styrelsens samlade kompetens prövas också av utskottet.

2.5 Ansvar och uppgifter

Styrelsens uppgift är att fastställa de övergripande målen för bolagets verksamhet och att besluta om bolagets strategi för att uppnå målen. Styrelsen ska vidare ansvara för bolagets organisation och för förvaltningen av bolaget. Styrelsen ska se till att bolaget leds på ett tillfredsställande

sätt och i enlighet med bolagsordningen, aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen och andra regler som gäller för bolagets verksamhet.

Styrelsen ska se till:

- att fortlöpande utvärdera bolagets operativa ledning
- att skaderegleringsverksamheten bedrivs i en lämplig organisation med fullständiga resurser, så att de försäkrades rätt till en snabb och korrekt skadereglering tillgodoses,
- att det finns skriftliga interna regler i den omfattning som behövs för att styra verksamheten,
- att organisationen beträffande bokföringen och medelsförvaltningen även innefattar en tillfredsställande kontroll, samt
- att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för bolagets verksamhet.

Styrelsen ska alltid besluta i följande ärenden:

- införande av sådana försäkringsformer som kräver ändring av bolagets tillstånd,
- väsentliga förändringar i bolagets verksamhet, såsom frågor rörande försäkringsformer, premier och strategisk inriktning,
- utseende av särskilda firmatecknare,
- bolagets årsbudget, inklusive mål och väsentliga aktiviteter,
- årsbokslut och förslag till vinstdisposition, samt
- frågor som enligt försäkringsvillkoren ska beslutas av styrelsen.

2.6 Styrelseordförandes ansvar och uppgifter

Styrelsens ordförande ska vara sammankallande och se till att sammanträden hålls när det behövs. Ordföranden ska leda styrelsesammanträden och verka för att styrelsearbetet sker effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter.

Ordföranden ansvarar för att tillsammans med verkställande direktören förbereda styrelsesammanträden och tillse att protokoll förs vid varje sammanträde.

Ordföranden ska vidare:

- hålla fortlöpande kontakt med och fungera som diskussionspartner med och stöd för bolagets verkställande direktör,
- se till att styrelsen får tillfredsställande information och beslutsunderlag,
- se till att styrelsen uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bolaget,
- kontrollera och säkerställa att styrelsens beslut verkställs,
- hålla löpande kontakt med revisorerna, samt
- se till att styrelsen utvärderar sitt arbete.

2.7 Arbete under året

Ordinarie styrelsemöte 17 mars

- Rapporter från centrala funktioner
- Beslut om ersättningspolicy
- Beslut om premiesänkning
- Årsredovisning
- Rapporter från VD, Kapitalförvaltning och Skadereglering

Ordinarie styrelsemöte 9 juni

- ORSA-rapport
- Beslut om Policy för tillsyn och publik finansiell information
- Resultat januari-april och helårsprognos
- Godkännande av reviderad Arbetsordning för bolagsstyrelserna inom AFA Försäkring samt Instruktion för VD

Konstituerande styrelsemöte 9 juni

- Konstituerande av styrelsen
- Val av ledamöter till Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet
- Beslut om firmatecknare

Ordinarie styrelsemöte 5 oktober

- Delårsrapport från funktionen för internrevision och funktionen för riskhantering
- Delårsrapport och helårsprognos
- Godkännande av reviderad Policy för regelbunden rapportering för tillsyn och publik finansiell information
- Rapporter från VD, Kapitalförvaltning och Skadereglering

Ordinarie styrelsemöte 16 december

- Interrevisionens plan för kommande år
- Placeringsriktlinjer
- Aktuariella riktlinjer
- Premier för kommande år
- Budget för kommande år
- Rapport från VD, Kapitalförvaltning och Skadereglering

2.8 Utskottens arbete

Finansutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Finansutskott bestående av styrelsens ordförande samt fyra ledamöter.

Finansutskottet ansvarar för styrelsens löpande uppföljning av placeringsverksamheten. Finansutskottet ska dessutom bereda ärenden till styrelsen i frågor avseende den strategiska tillgångsportföljen (normalportföljen), placeringsriktlinjer, ägarpolicy samt affärer i illikvida tillgångar som enligt placeringsriktlinjerna ska beslutas av styrelsen.

Finansutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar ej beslut såvida ej protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen. Protokoll förs separat för varje försäkringsföretag.

Försäkringsutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Försäkringsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två ledamöter som utses av Svenskt Näringsliv och två ledamöter som utses av Landsorganisationen i Sverige (LO).

Försäkringsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen i frågor som bland annat kan avse försäkringstekniska riktlinjer, värdesäkringsfrågor, premie-/förmögenhetsanalys, bokslut och prognoser, villkorsförändringar samt frågor om kvalitet och effektivitet i skaderegleringen.

Försäkringsutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar endast beslut i de fall protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen.

Revisionsutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Revisionsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två ledamöter som utses av Svenskt Näringsliv och två ledamöter som utses av Landsorganisationen i Sverige (LO).

Revisionsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen i frågor som bland annat kan avse finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, övergripande riskhantering, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer.

Revisionsutskottet ska bevaka att lagen om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision följs. Utskottet ska ha ett särskilt ansvar för:

- att som ett led i beredningen av styrelseärenden övervaka och kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen,
- att med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i den interna kontrollen, internrevisionen och riskhanteringen,
- att hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen,
- att granska och övervaka revisorernas opartiskhet och självständighet,
- att hålla sig informerat om resultatet av Revisorsnämndens kvalitetskontroll av bolagets revisorer, samt
- att EU:s revisorsförordning följs.

Revisionsutskottet ska bevaka att samma revisor inte anlitas under en längre tidsperiod än vad som är tillåtet enligt 9 kap. 21 a § aktiebolagslagen (jfr. 11 kap. 13 a § försäkringsrörelselagen). Vidare ska utskottet bevaka att en revisor inte entledigas i förtid utan saklig grund i strid med 9 kap. 22 § första stycket 2 aktiebolagslagen.

Ersättningsutskottet

Styrelsen ska vid det första ordinarie sammanträdet efter bolagsstämman utse ett för AFA Försäkring gemensamt Ersättningsutskott bestående av styrelsens ordförande samt en ledamot som utses av Svenskt Näringsliv och en ledamot som utses av Landsorganisationen i Sverige (LO).

Styrelsens, Ersättningsutskottets och verkställande direktörens ansvar och uppgifter i frågor som rör ersättning till anställda inom AFA Försäkring regleras i

den ersättningspolicy som beslutas av styrelsen. Styrelsens, Ersättningsutskottets och verkställande direktörens ansvar och uppgifter i frågor som rör lämplighetsprövning av befattningshavare regleras i de riktlinjer för lämplighetsprövning som beslutas av styrelsen. Ersättningsutskottet ska godkänna, eller till styrelsen hänskjuta, frågor som rör verkställande direktörens väsentliga uppdrag utanför AFA Försäkring. Ersättningsutskottet ska besluta i ärenden om tilldelning av lägenhet till medlem av företagsledningen i AFA Försäkring. Intressekonflikter i frågor som inte kan hanteras enligt de åtgärder som anges i riktlinjer för hantering av intressekonflikter kan hänskjutas till Ersättningsutskottet. Ersättningsutskottet ska därutöver fungera som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

2.9 Utvärdering av styrelse och VD

Det åligger styrelsens ordförande att se till att styrelsen utvärderar sitt arbete. Årets styrelseutvärdering genomfördes genom frågor till styrelsen och redovisades vid styrelsens seminarium den 4 oktober 2016.

Under året har styrelsen fortlöpande utvärderat verkställande direktörens arbete.

3 Revision

3.1 Extern revision

Ägarnas kontroll av bolaget sker ytterst genom de externa revisorerna som har till uppgift att utföra lagstadgad revision. Uppdraget innebär bland annat att granska styrelsens och VD:s förvaltning, vilket innefattar granskning av att styrelsen fullgör det ansvar som åligger den enligt försäkringsrörelselagen, inklusive granskning av den interna kontrollen. De externa revisorerna upprättar en revisionsplan som samordnas med revisionsplanen för AFA Livförsäkrings Internrevision. Förbättringsåtgärder som identifierats i samband med externa revisioner analyseras och vidtas.

Två revisorer och två revisorssuppleanter, eller ett revisionsbolag, väljs av bolagsstämman. Styrelsen föreslår revisorer efter beredning i Revisionsutskottet.

Bolagsstämman väljer även två lekmannarevisorer och suppleanter till dessa. Ägarna föreslår varsin lekmannarevisor respektive suppleant.

Vid bolagsstämmorna den 9 juni 2016 valdes Henrik Nilsson med Patrick Honeth som suppleant, och Elisabeth Werneman med Malin Lüning som suppleant, till revisorer i AFA Livförsäkring.

Till lekmannarevisorer har utsetts Gösta Jedberger (Svenskt Näringsliv) med Lisbeth Gustafsson som suppleant Jan-Olof Gustavsson Landsorganisationen i Sverige (LO) med Yvonne Cederberg som suppleant.

3.2 Internrevision

Funktionen för internrevision är en oberoende, objektiv säkringsfunktion med uppgift att tillföra värde och förbättra verksamheten i organisationen. Funktionen ska hjälpa organisationen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser. Funktionen för internrevision ska även ge rådgivning avseende intern styrning och kontroll utifrån bedömd nytta för verksamheten och under förutsättning att det inte uppkommer någon intressekonflikt som påverkar funktionens oberoende.

Funktionen för internrevision är direkt underställd och rapporterar till styrelserna. Rapporteringen till styrelserna omfattar en års- och en delårsrapport. Samtliga granskningar rapporteras även löpande till VD och ansvarig för den verksamhet som granskats. Kvartalsvis rapportering av resultatet av samtliga granskningar avges till revisionsutskottet. Rapporteringen innehåller bland annat uppföljning av tidigare rapporterade förbättringsmöjligheter och rekommendationer till åtgärder samt redogör för nya iakttagelser.

4 VD

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer. Riktlinjerna framgår av denna instruktion eller av särskilda beslut. Verkställande direktören ansvarar för att förvaltningen bedrivs enligt sunda ekonomiska principer och god affärssed. Verkställande direktören ska vidare se till:

- att tillsammans med ordföranden förbereda styrelsens sammanträden, skicka ut kallelse och se till att det förs protokoll vid varje sammanträde,
- att externa regler som rör verksamheten följs,
- att förvaltningen står i överensstämmelse med god försäkringsstandard enligt försäkringsrörelselagen,
- att bokföringen fullgörs i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och andra författningar,
- att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt,
- att organisationen avseende bokföringen, medelsförvaltningen och verksamheten i övrigt innefattar en tillfredsställande kontroll,
- att förpliktelse, avtal eller annan rättshandling som försäkringsföretagen ingår eller företar blir dokumenterad på ett ändamålsenligt sätt, samt
- att nödvändiga styrdokument upprättas och följs samt att ytterligare styrdokument eller ändringar av tidigare beslutade styrdokument som är nödvändiga anmäls till styrelsen eller föreläggs styrelsen för beslut.

5 Säkerställande av kvalitet i finansiell rapportering

I överensstämmelse med de formella krav som ställs på bolagets rapportering ska styrelsen se till att rapporteringen ger en rättvisande bild av bolagets utveckling, lönsamhet, finansiella ställning och risker. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation. Vidare ska styrelsen se till att kontrollen över bolagets ekonomiska situation är tillfredsställande och att redovisningen håller en hög kvalitet och kontrolleras på ett betryggande sätt, samt att bolaget har en god intern kontroll.

Den ekonomiska rapporteringen sker bland annat genom delårsbokslut och årsredovisning.

5.1 Kontroll av finansiell rapportering

Intern styrning och kontroll som avser den finansiella rapporteringen är en process som innefattar medarbetare, ledning och styrelse. Intern styrning och kontroll definierar samtliga åtgärder som ledning, styrelse och medarbetare genomför i syfte att hålla riskhanteringen på hög nivå och att rimligt säkerställa att fastställda mål uppnås.

Den interna styrningen och kontrollen delas enligt ett erkänt ramverk in i fem

områden: kontrollmiljö, kontrollaktiviteter, riskbedömning, information och kommunikation samt uppföljning och utvärdering. Dessa områden beskrivs nedan.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är grunden för övriga komponenter inom intern kontroll och anger såväl tonen som påverkar kontrollmedvetenheten hos medarbetarna. Detta innefattar integritet, etiska värden, kompetens samt ledningens filosofi och ledarstil.

AFA Livförsäkring ska ha en god kontrollmiljö, vilket ska uppnås genom samverkande av en sund riskkultur, ett enhetligt etiskt agerande samt ett öppet klimat. Detta uttrycks formellt genom bolagets styrande interna regler.

Kontrollmiljön innebär även att skapa strukturer och roller som fördelar ansvar och mandat för den interna kontrollen.

Riskbaserad ansats

En riskbaserad ansats ska utgöra grunden för hur den interna kontrollen utformas i AFA Livförsäkring. Med detta menas att riskbedömningen baseras på osäkerhetsfaktorer kopplade till verksamhetens förmåga att leverera det resultat som förväntas.

Inom ramen för detta arbete kartläggs och utvärderas risker i de olika redovisnings- och rapporteringsprocesserna som kan

påverka den finansiella rapporteringen. I riskbedömningen identifieras de poster där risken för väsentliga fel är högst. Det är poster där värdena i transaktionerna är stora eller processen är mycket komplex och där behovet av en stark intern kontroll är stort.

Kontrollaktiviteter

Med hjälp av styrelsens och verkställande direktörens fastställda riktlinjer och regelverk, standardiserade rapporteringsrutiner och beslutade arbetsordningar ska fel och avvikelser förhindras, upptäckas och korrigeras. AFA Livförsäkrings kontrollaktiviteter beror av vilken typ av risk som ska kontrolleras. Exempel på kontroller är:

Direktiv

Avtal, policyer, instruktioner och andra styrdokument som sätter ramar för arbetet och förhindrar oönskade beteenden.

Processtöd

Stöd som beskriver och styr själva utförandet i förädlingsprocessen. En processkontroll kan vara ett forum, en rutinbeskrivning eller en manual.

Applikationskontroller

Manuella och automatiska kontroller för att undvika felaktig information i system och att felaktigheter uppstår vid överföring mellan system.

Uppföljning och utvärdering

På ett styrelsemöte fastställs en plan som innehåller vilka ärenden som ska tas upp under året och vilken övergripande rapportering som ska lämnas till styrelsen.

Övergripande verksamhetsuppföljning sker huvudsakligen genom regelbunden rapportering till styrelsen. Rapportering sker också till utskotten där det ges möjlighet till fördjupad analys. De olika utskotten kan vidarebefordra frågor till styrelsemötena.

Rapport med resultat- och balansräkningar innehållande prognos för resultatutfall i bolagets rörelse ska redovisas per den 30 april och den 31 augusti, den senare ska redovisas i form av en så kallad delårsrapport. Särskild rapport ska lämnas för kapitalförvaltningen, varvid det bland annat ska redovisas förändringar i tillgångarnas marknadsvärden, portföljernas resultat jämfört med normalportföljernas och konsolideringskapitalets utveckling.

Ekonomichef, riskkontrollansvarig, regel- efterlevnadsansvarig och Internrevision rapporterar till Revisionsutskottet.

Utöver detta rapporterar VD till styrelsen mellan styrelsemötena. Verksamhetsuppföljning sker mot såväl långsiktiga som kortsiktiga mål.

AFA Livförsäkrings Internrevision arbetar efter den av styrelsen beslutade revisionsplanen. Planen samordnas med de externa revisorerna.

Funktionen för riskhantering ska rapportera två gånger per år. Funktionen ska därutöver rapportera slutsatser och resultat från ORSA.

Funktionen för regelefterlevnad ska lämna regelbundna rapporter, varav en skriftlig årsrapport.

Internkontrollsamordnaren sammanställer, analyserar och rapporterar kring verksamhetens arbete med intern kontroll. Resultatet av analyser ska rapporteras till styrelsen minst en gång per år.

Aktuariefunktionen ska lämna en skriftlig årsrapport. Därutöver ska funktionen rapportera vid behov.

Styrelsen har under året fortlöpande erhållit:

- protokoll från Försäkringsutskottet, Finansutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet,
- rapporter om ärendeutvecklingen inom försäkringarna,
- rapporter om kapitalförvaltningen,
- ekonomiska rapporter och prognoser,
- rapporter om det skadeförebyggande arbetet,
- rapporter från internrevisionen, riskkontroll och regelefterlevnad, samt
- rapporter om incidenthantering.

Information och kommunikation

För att säkerställa en effektiv och korrekt informationsgivning internt och externt krävs att alla delar av verksamheten kommunicerar och utbyter relevant och väsentlig information såväl inom enheterna som med andra delar av verksamheten.

Kommunikationen internt säkerställs främst genom att information finns tillgänglig för alla via intranätet. Extern kommunikation sker via AFA Livförsäkrings webbplats och Kundwebb, allmän information till försäkringstagare och försäkrade sker bland annat genom Fora AB, PVAB och KP.

Styrelsen får regelbunden återkoppling från verksamheten avseende internkontrollaspekter i den finansiella rapporteringen via Revisionsutskottet.

AFA Livförsäkring publicerar varje år delårsbokslut och årsbokslut. Revisorerna har granskat årsbokslutet.

6 Ersättning till styrelse

Mötesnärvaro under 2016	Totalt arvode (tkr)	Ersättningsutskott	Finansutskott	Försäkringsutskott	Samtida Finans- och försäkringsutskott	Revisionsutskott	Styrelsemöten
<i>Styrelsens ordförande</i>							
Steen Anitra	100	4/4	7/7	4/4	4/4	4/4	4/4
<i>Styrelseledamöter</i>							
Andersson Pär	31	-	-	4/4	4/4	-	3/4
Andersson Renée	31	-	-	4/4	4/4	-	3/4
Georgiadou Anastasia	37	-	-	-	-	3/4	3/4
Georgii Erik	30	-	-	-	-	-	4/4
Lemne Carola	30	4/4	-	-	-	-	4/4
Nygårds Yvonne	30	-	-	-	-	-	4/4
Skånberg Lea	30	-	-	-	-	-	3/4
Wehtje Ulrik	54	-	7/7	-	4/4	-	4/4
<i>Suppleanter</i>							
Furbring Magnus	11	-	-	4/4	4/4	-	3/4
Gidhagen Hans	14	-	-	4/4	4/4	-	4/4
Oxhammar Björn	32	-	7/7	-	4/4	-	4/4
Wallin Jonas	10	-	-	-	-	-	3/4
<i>Arbetsstagarrepresentanter</i>							
Boegård Fredrik	-	-	-	-	-	-	4/4
Cederquist Marianne	-	-	-	-	-	-	4/4
Summa	441						

7 Uppgifter om styrelseledamöter, suppleanter, arbetstagarrepresentanter och VD

Styrelseledamöter valda vid bolagsstämman den 9 juni 2016

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Anitra Steen	1949	2013	Styrelseordförande	Ordförande i: <ul style="list-style-type: none"> • Finansutskottet • Försäkringsutskottet • Revisionsutskottet • Ersättningsutskottet 	Fil Kand	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ordförande AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ordförande Akademiska Hus AB, styrelseordförande PostNord AB styrelseledamot Oral Care Holding AB styrelseledamot Attendo AB styrelseledamot Baven AB styrelsesuppleant PressensOpinionsnämnd ledamot	Lantmännen ekonomisk förening, ledamot Ekonomiska föreningen Drivhuset, ledamot Generaldirektör, Verket för högskoleservice Statssekreterare, Finansdepartementet Generaldirektör, Riksskatteverket VD, Systembolaget AB Iris Sverige AB, ordförande Det Naturliga Steget, ledamot Vide Florist AB, suppleant Telge Inköp AB, ordförande Svenska Spel AB styrelseordförande Stockholms Sjukhem styrelseledamot
Pär Andersson	1961	2007	Försäkringsspecialist och förhandlare på Svenskt Näringsliv	Ledamot i: <ul style="list-style-type: none"> • Försäkringsutskottet 	Jur kand Fil kand i national-ekonomi	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, suppleant Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL, suppleant Collectum AB, suppleant Svensk Handels och Arbetsgivarnas A-kassa, ledamot	Tingsnotarie vid Göteborgs tingsrätt Arbetsrätts- och entreprenadjurist på Elektriska Arbetsgivareföreningen Biträdande jurist på Foyen & Co Advokatbyrå Jurist på Sveriges Industriförbund
Renée Andersson	1965	2010	Utredare inom avtals- och socialförsäkringsområdet inom LO	Ledamot i: <ul style="list-style-type: none"> • Försäkringsutskottet 	Fil kand	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, suppleant AMF Pensionsförsäkring AB, ledamot LO-TCO Rättskydd Aktiebolag, suppleant	Utredare inom arbetsmiljöområdet inom LO Handläggare LO/TCO/SACO Bryssel-Kontor Svenska Kommunalarbetareförbundet, utredningsavdelningen

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Anastasia Georgiadou	1963	2009	Alminia Sverige AB Koncernchef Alminia AB, VD Alminia Söder AB, VD The Mätt AB, VD Metropolitan Rehab AB, VD	Ledamot i: • Revisionsutskottet	Butikschefs- utbildning inom ICA	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot Svenskt Näringsliv, styrelseledamot Alminia Sverige, styrelseledamot Alminia AB, styrelseledamot Alminia Söder, styrelseledamot Alminia Fastigheter i Norrköping AB Fastighets Alminia Kvarnen 6 AB Metropolitan Rehab AB, styrelseledamot The Mätt AB, styrelseledamot Adena Personlig Assistans AB, ledamot Adena Clean AB, suppleant	Ordförande Brf Äpplet Styrelseledamot i Familjebostäder AB Företagsledare sedan 1987 Adena Clean AB, suppleant Svensk Personlig Assistans AB, ledamot Adena Personlig Assistans AB, ordförande Alminia AB, ledamot Sveriges Konduktiva Kompetens Center AB, ledamot Metropolitan Rehab & Gym AB, ledamot Chase Farm Group AB, suppleant Sveriges mat lounge AB, ledamot Idella föreningen Svenskt Näringsliv med firma Svenskt Näringsliv, styrelseledamot Ung Företagsamhet (UF) i Stockholm, ledamot
Erik Georgii	1958	2009	Ombudsman i GS - Facket för skogs-, trä-, och grafisk bransch	Nej	Gymnasieskola Juridisk utbildning med inriktning arbetsrätt Tryckareutbildning på Nya Wern- landstidningen	Dagens Arbete AB, ledamot LO-TCO Rättskydd AB, ledamot Fritidsbyn Kloten AB, ordförande	GS, andre vice ordförande GS Arbetslöshetskassa, ordförande Grafiska Fackförbundet, vice ordförande och avtalssekreterare AB Domus, ledamot Folksam LO Fond AB, suppleant
Carola Lemne	1958	2015	Svenskt Näringsliv, VD	Ledamot i: • Ersättningsutskottet	Läkarexamen, Karolinska Institutet, Stockholm Legitimerad läkare, Karolinska Institutet, Stockholm Medicine doktor, Karolinska Institutet, Stockholm Docent, Klinisk hypertoniforskning, Karolinska Institutet Stockholm	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ledamot AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot Getinge AB, ledamot International Chamber of Commerce, ledamot Stiftelsen Konung Gustaf V:s Jubileumsfond, huvudman Hjärt-lungfonden, huvudman Uppsala Universitet Styrelseordförande (konsistoriets ordförande) Institutet för Näringslivsforskning, ledamot	VD, koncernchef, Praktikertjänst AB VD, Danderyds Sjukhus AB Chefsstrateg global klinisk läkemedelsutveckling, Clinical Development & Regulatory Affairs, Pharmacia Corp, New Jersey Klinisk forskningschef, Clinical Research Sweden, Pharmacia & Upjohn AB Klinisk forskningschef, Clinical Research Europe, Pharmacia & Upjohn AB
Yvonne Nygårds	1968	2015	Fastighetsanställdas förbund, Andre Ordförande	Nej	Gymnasium textil inriktning Falun Fackliga grund och vidareutbildningar Ombudsmannautbildning	Olika fackliga uppdrag i Fastighetsanställdas förbund LO Distriktet i Dalarna och Gävleborg ledamot Styrelse ISS Facility Service Bolagsstyrelse Avtalspension SAF/LO informatör LO Distriktet Fastighets Förbundsstyrelse ledamot (ombudsmannaklubbens mandat) Fastighets Förbundsstyrelse ledamot LO Distriktet i Dalarna ledamot styrelse/VU Fastighets Avdelning 13 Gävle Ordförande LO Kongress ombud Fastighets Försäkringsrådgivare/försäkringsinformatör Klubbordförande Fastighets ISS Facility Service Dalarna	Fastighetsanställdas förbund ombudsman ASAB/ISS Facility Service Kommunfullmäktige Falun Ledamot Trafik och fritidsnämnd Falun Andre vice ordförande Trafik och fritidsnämnd Falun ledamot
Lea Skånberg	1960	2015	Enhetschef på Arbetslivsenheten	Nej	Maskiningenjör, Katrineholms Tekniska Skola Skyddsingenjör, 40 p, Arbetsmiljö- verket Diverse fackliga utbildningar, Beklädnads och Metall	Prevent, ledamot LO/TCO Rättskydd, ledamot	
Ulrik Wehtje	1956	2006	VD, Urbana Holding AB	Ledamot i: • Finansutskottet	Civilingenjör, civilökonom	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ledamot AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot Grafiska Företagens Förbund, vice ordförande NNR, Näringslivets Regelnämnd, ordförande Exakta Group AB, ledamot Zoomia AB, styrelseledamot	Företagsledare i över 30 år

Styrelsesuppleanter valda vid bolagsstämman den 9 juni 2016

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Magnus Furbring	1963	2010	Ombudsman inom LO	Ledamot i • Försäkringsutskottet	Gymnasial yrkesutbildning	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, suppleant Styrelseledamot Stiftelsen för särskilda pensionsmedel, SPM Ledamot, LO Försäkringshandelsbolag	Byggnadsarbetare, murare, Byggnads lokalombudsman/kassör, Byggnads centralombudsman
Hans Gidhagen	1954	2001	Svenskt Näringslivs expert/förhandlare på försäkrings- och pensionsområdet, främst kollektivavtalade försäkringar	Ledamot i: • Försäkringsutskottet	Jur. kand.	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ledamot Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti (ömsesidigt), ledamot PRI ideell förening, ledamot Fora AB, ledamot Collectum AB, ledamot Svenskt Näringslivs Försäkringsinformation AB, ledamot	Försäkringsjurist SPP Avdelningschef KPA
Björn Oxhammar	1958	2007	Finanschef inom Svenskt Näringsliv	Ledamot i: • Finansutskottet	Civilekonom	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, suppleant Stiftelsen för särskilda pensionsmedel Garantistiftelsen för ITP och TGL	Fondansvarig och Economiccontroller på Svenskt Näringsliv
Jonas Wallin	1967	2010	Förbundsordförande Svenska Elektrikerförbundet	Nej	Gymnasieutbildning Elprogrammet, Fackliga/politiska utbildningar	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot WorldSkills Sweden AB, vice ordförande Facklig Administration i Samverkan 6F AB, Suppleant Riksbyggen ekonomisk förening, ledamot LO Styrelsen, ledamot Rönneberga konferens, ledamot	Elektriker, Ombudsman lokalt och centralt, Elektrikernas A-kassa

Arbetsgärrrepresentanter utsedda vid konstituerande styrelsemötet den 9 juni 2016

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Fredrik Boegård	1972	2015	Ordförande i Akademikerföreningen inom AFA Försäkring, systemutvecklare	Nej	Fil.kand., systemvetenskapliga programmet Uppsala Universitet	Ledamot i bostadsrättsföreningen, Brf Bergsparken	Systemutvecklare på Skandia (Privatvårdsförsäkring), IT-konsult Connecta, IT-konsult WM-data
Marianne Cederquist	1966	2012	Ordförande i FTFs personalförening inom AFA Försäkring, teknisk projektledare	Nej	Gymnasieekonom, diverse fackliga utbildningar 15 högskolepoäng i arbetsrätt	FTF, ledamot i förbundsstyrelsen	Skadereglerare IT supporttekniker Förvaltningsledare

Verkställande direktören

Verkställande direktör är Anders Moberg. Uppgifter om honom framgår av beskrivningen nedan

Namn	Född	Utsedd	Nuvarande befattning	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Anders Moberg	1961	2014	VD i AFA Livförsäkring	Civilekonom	Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation, ledamot Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation Service AB, ledamot	VD, Collectum AB Administrativ chef, Trygg-Hansa Vice VD, Administrativ chef, Holmia Försäkringar

Trygghet på jobbet för fyra miljoner människor

POSTADRESS **AFA Försäkring 106 27 Stockholm** BESÖKSADRESS **Klara Södra Kyrkogata 18**
KUNDCENTER **0771-88 00 99** VX **08-696 40 00** FAX **08-696 45 45** INTERNET **www.afaforsakring.se**